

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudkyně zpravodajky Mgr. Sylvie Šiškové a soudkyně JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **nezl. V. Š.**, zastoupeného Mgr. Veronikou Šebo, LL.M., advokátkou, se sídlem Bělehradská 1094/4, Karlovy Vary, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 1. 2019, č. j. MPSV-2019/5625-917, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 13. 2. 2020, č. j. 16 Ad 30/2019 – 88,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost žalobce **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce – krajské pobočky v Liberci ze dne 22. 11. 2018, č. j. 141695/18/SM, o zastavení výplaty dávky pro osoby se zdravotním postižením příspěvek na mobilitu ode dne 1. 10. 2018, a napadené rozhodnutí potvrdil. Výplata příspěvku na mobilitu byla žalobci zastavena v souladu s § 15 odst. 4 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů (dále jen „zákon o DOZP“), neboť byl ode dne 26. 9. 2018 přijat do ústavní péče zdravotnického zařízení LILA Domov pro postižené děti Otnice, p. o. (dále jen „zařízení LILA“) a v měsíci říjnu 2018 tam pobýval celý kalendářní měsíc.

[2] Proti rozhodnutí brojil žalobce žalobou u Krajského soudu v Plzni, který ji zamítl. Krajský soud uvedl, že pokud je žalobci poskytována dlouhodobá lůžková péče ve zdravotnickém zařízení a během této doby žalobce pobývá dočasně, v řádu hodin či dnů, u své rodiny a vrací se zpět do zdravotnického zařízení, přičemž potřeba dlouhodobé lůžkové péče stále trvá, nejedná se o ukončení a nové zahájení hospitalizace. Zastavení výplaty příspěvku na mobilitu je pak zcela v souladu se zákonem i s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 3 Ads 145/2011 – 54.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] V kasační stížnosti žalobce (dále jen „stěžovatel“) uplatnil důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Nezákonnost spatřuje v nesprávném posouzení právní otázky, zda je tzv. „propuštění na propustku“ hospitalizací či nikoliv. Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Ads 145/2011 – 54 nelze na souzenou věc aplikovat, protože byl překonán definicí pojmu „hospitalizace“ v § 3 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Pokud je stěžovatel v domácí péči, není mu poskytována lůžková péče a není tedy hospitalizován, a to bez ohledu na to, jak se s tímto krátkodobým pobytem administrativně vypořádá zdravotnické zařízení. Zdůraznil, že při posouzení této otázky má být v souladu s čl. 3 Úmluvy o právech dítěte zohledněn i zájem dítěte.

[4] Rozhodnutí žalovaného je podle stěžovatele nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, neboť se žalovaný nevypořádal se všemi odvolacími námitkami stěžovatele.

[5] Rozsudek je nepřezkoumatelný z důvodu tvrzení krajského soudu, že potřeba dlouhodobé lůžkové péče u stěžovatele stále trvá, ačkoliv bylo opakovaně konstatováno, že jeho pobyt v zařízení LILA je ryze dobrovolný a závislý na vůli zákonných zástupců. Potřeba dlouhodobé lůžkové péče není konstatována ani ve zdravotnické dokumentaci stěžovatele.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na svém stanovisku. V říjnu 2018 byl stěžovatel hospitalizovaný celý kalendářní měsíc a zdravotnické zařízení opustil jen na několik hodin dne 13. 10. 2018. Žalovaný je přesvědčen, že lékařské důvody pro hospitalizaci stěžovatele nadále trvají. Jde tedy o posouzení, zda trvala potřeba poskytovat stěžovateli lůžkovou zdravotní péči, což může potvrdit pouze zdravotnické zařízení; dobrovolnost hospitalizace stěžovatele zde není relevantní okolností. Hospitalizace stěžovatele nemohla být podle žalovaného ukončena ani tím, že si jej jeho zákonní zástupci odvezli na několik hodin či dnů do vlastního sociálního prostředí v úmyslu jej opět vrátit do zdravotnického zařízení.

[7] Podle žalovaného nelze v případě krátkodobého pobytu stěžovatele u zákonných zástupců používat termín „domácí péče“, neboť zákonná zástupkyně stěžovatele není poskytovatelem zdravotních služeb.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[9] V souzené věci jde o právní posouzení důsledků toho, že stěžovatel byl v průběhu pobytu

pokračování

v zařízení LILA v každém kalendářním měsíci propuštěn na dobu několika hodin až několika dní na propustku za účelem návštěvy rodiny. Stěžovatel tvrdí, že vzhledem k pobytu mimo zařízení LILA v jeho případě nebyly naplněny podmínky § 15 odst. 4 zákona o DOZP a výplata příspěvku na mobilitu neměla být zastavena. V zařízení LILA totiž stěžovatel nepobýval nepřetržitě po celý kalendářní měsíc, nýbrž byl propuštěn do domácího ošetření. Nebyla tedy naplněna zákonná podmínka, že hospitalizace stěžovatele by musela trvat celý kalendářní měsíc.

[10] Podle § 15 odst. 4 zákona o DOZP: *„Nárok na výplatu příspěvku na mobilitu nenáleží za kalendářní měsíc, jestliže je oprávněné osobě po celý tento kalendářní měsíc poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace; krajská pobočka Úřadu práce zastaví výplatu příspěvku na mobilitu za tento kalendářní měsíc. Podmínka celého kalendářního měsíce není splněna, pokud k hospitalizaci došlo první den v kalendářním měsíci nebo k propuštění z tohoto zařízení došlo poslední den v kalendářním měsíci. Výplata příspěvku na mobilitu se opět obnoví od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém hospitalizace netrvala po celý kalendářní měsíc.“*

[11] Podle § 3 odst. 4 zákona o zdravotních službách je hospitalizace *„doba zpravidla delší než 24 hodin, po kterou je pacientovi přijatému na lůžko ve zdravotnickém zařízení poskytovatele lůžkové péče poskytována lůžková péče“*.

[12] Otázkou, zda opuštění zdravotnického zařízení tzv. na propustku je z hlediska posuzování splnění podmínek pro výplatu příspěvku na péči to samé jako ukončení hospitalizace, se již zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 11. 2011, č. j. 3 Ads 145/2011 – 54. Dospěl přitom k závěru, že *„právně relevantní skutečností je pouze propuštění oprávněné osoby z ústavu; jinak vyjádřeno, skutečnost, že v průběhu pobytu v ústavu byla oprávněná osoba propuštěna na propustku do domácí péče, aniž by byla propuštěna z ústavu, znamená, že byla splněna podmínka § 14a odst. 1 věta první. Opačný názor by mj. též znamenal, že oprávněná osoba by obdržela za totéž období dvojitě plnění – jednak příspěvek na péči, jednak zdravotní péči formou ústavní v odborném léčebném ústavu. Takový výklad by byl nepochybně v rozporu s úmyslem zákonodárce.“*

[13] Závěry z citovaného rozsudku jsou plně použitelné i na rozhodování o této kasační stížnosti, byť se v ní jedná o odnětí příspěvku na mobilitu a nikoliv příspěvku na péči. Důvodem je obdobný účel poskytování obou příspěvků a prakticky identická zákonná textace režimu zastavení jejich výplaty v případě hospitalizace oprávněné osoby.

[14] Z rozhodnutí vyplývá, že pokud pobyt oprávněné osoby v ústavu trvá a je pouze přerušován krátkodobými propouštěními, nejedná se o přerušování či ukončení hospitalizace. Pokud byl tedy stěžovatel během svého umístění v zařízení LILA převezen do domácího prostředí na omezený časový úsek, a to aniž by byla ukončena jeho hospitalizace v zařízení LILA, je třeba vycházet z toho, že hospitalizace stěžovatele v předmětném zařízení přetrvávala po celý kalendářní měsíc, pokud byly splněny zákonné podmínky, tedy pokud byl stěžovatel hospitalizován první kalendářní den v měsíci a poslední kalendářní den v měsíci (srov. § 15 odst. 4 zákona o DOZP). Skutečnost, že umístění stěžovatele v zařízení LILA je trvalé, potvrdila žalovanému ředitelka tohoto zařízení, která uvedla, že stěžovatel byl přijat *„do plného přímého zaoopatření“*. Návštěvy stěžovatele u rodičů jsou podle ředitelky zařízení *„přerušování pobytu formou propustky“*; nejedná se tedy o propuštění a následné nové přijetí stěžovatele.

[15] Jak již Nejvyšší správní soud uvedl ve zmiňovaném rozsudku č. j. 3 Ads 145/2011 – 54, právní význam má pouze propuštění oprávněné osoby z ústavu či zdravotnického zařízení. Pokud tedy byl stěžovatel propuštěn na propustku do domácího ošetření, aniž by byl ukončen jeho pobyt v zařízení LILA, byla splněna podmínka § 15 odst. 4 zákona o DOZP pro zastavení výplaty příspěvku na mobilitu. Nejvyšší správní soud neshledal, že by citovaný rozsudek nebyl

použitelný v situaci, kdy zákon o zdravotních službách přinesl definici pojmu „hospitalizace“, ostatně ani stěžovatel tento svůj závěr blíže neobjasnil.

[16] Výklad, podle něhož by oprávněná osoba měla nárok na příspěvek na mobilitu i v období dlouhodobé hospitalizace (třebaže přerušované krátkodobými pobyty mimo zdravotnické zařízení tzv. na propustku), by byl také v rozporu se smyslem a účelem institutu příspěvku na mobilitu, kterým je v souladu s § 6 odst. 1 zákona o DOZP poskytování příspěvku oprávněné osobě, která se v daném kalendářním měsíci opakovaně za úhradu dopravuje nebo nechává dopravovat. V případě umístění stěžovatele ve zdravotnickém zařízení však nemůže být taková opakovaná doprava za úhradu realizována.

[17] Stěžovatel dále rozporoval, že by u něj stále trvala potřeba dlouhodobé lůžkové péče; v tomto závěru krajského soudu spatřuje nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů a naopak tvrdí, že jeho pobyt v zařízení LILA byl dobrovolný a závislý na vůli jeho zákonných zástupců. Byť i Nejvyšší správní soud nepovažuje uvedenou formulaci v rozsudku krajského soudu za optimální, neshledal v tomto ani v jiném vyjádření krajského soudu nepřezkoumatelnost. Především, pobyt ve zdravotnickém zařízení je zpravidla dobrovolný, výjimky je třeba řešit v rámci řízení o vyslovení přípustnosti převzetí nebo držení ve zdravotním ústavu. To, zda stěžovatel v zařízení LILA pobýval v důsledku nezbytné zdravotní indikace nebo též na základě rozhodnutí jeho zákonných zástupců, není pro posouzení splnění podmínek pro zastavení výplaty příspěvku na mobilitu rozhodné. Není totiž sporu o tom, že pokud byl stěžovatel hospitalizován, nemohla v daném kalendářním měsíci probíhat jeho opakovaná doprava za úhradu, a tedy není ani zákonný důvod k tomu, aby v období hospitalizace stěžovatele byl příspěvek na mobilitu vyplácen. Ani rodiče stěžovatele neměli v úmyslu krátkodobým propuštěním stěžovatele „na propustku“ jeho hospitalizaci ukončit, ale naopak po návštěvě v domácím prostředí jej opět navrátili do péče v zařízení LILA; důvod hospitalizace stěžovatele tedy nadále trval.

[18] Stejně tak není sporu o tom, že poté, co bude stěžovatel propuštěn ze zdravotnického zařízení, bude výplata příspěvku na mobilitu obnovena. Zastavení výplaty příspěvku na mobilitu není rovno odnětí tohoto příspěvku. K odnětí příspěvku na mobilitu by nepochybně nebyl důvod, neboť stěžovatel nepřestal být osobou splňující podmínky pro nárok na příspěvek na mobilitu, nicméně pokud bude po celý kalendářní měsíc hospitalizován ve zdravotnickém zařízení, nemůže pobírat příspěvek na mobilitu. Výplata příspěvku na mobilitu se v souladu s § 15 odst. 4 zákona o DOZP opět obnoví od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém nebude hospitalizace stěžovatele trvat celý kalendářní měsíc.

[19] Ohledně tvrzené nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného, který se podle stěžovatele nevypořádal se všemi jeho námitkami, lze uvést, že se žalovaný ve svém rozhodnutí přesvědčivě a úplně vypořádal s důvody, pro které byla výplata příspěvku na mobilitu zastavena. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 Afs 31/2018 – 26, „*Nejvyšší správní soud i Ústavní soud již dříve aprobovaly možnost, že krajský soud či žalovaný správní orgán nemusí reagovat na každou jednotlivou dílčí námitku či tvrzení, postaví-li vedle těchto námitek vlastní ucelenou argumentaci, kterou logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009 sp. zn. III. ÚS 989/08)*“. Nejvyšší správní soud neshledal v rozhodnutí žalovaného, které dostatečně popsalo skutkový stav a vyvodilo z něj právní závěry odpovídající znění zákona i rozhodovací praxi soudů, žádnou nesprávnost.

pokračování

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji ve smyslu § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Rozhodl tak bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[21] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. června 2020

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu